

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
університету
протокол № 4 від 26.11.2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ОДУВС
від 30.11.2020 № 453

Порядок присвоєння вчених звань науково-педагогічним і науковим працівникам в Одеському державному університеті внутрішніх справ

I. Загальні положення

1. Порядок присвоєння вчених звань науково-педагогічним і науковим працівникам в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет) розроблено відповідно до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 14.01.2016 № 13.

2. Цей Порядок визначає механізм присвоєння науково-педагогічним і науковим працівникам Університету вчених звань Вченою радою, основні критерії оцінки їх науково-педагогічної або наукової діяльності, а також порядок позбавлення вчених звань.

3. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань на засіданні вченої ради щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника в Університеті визначається Вченою радою.

4. Рішення про присвоєння вчених звань професора, доцента та старшого дослідника (далі – вчені звання) науково-педагогічним і науковим працівникам в Університеті приймаються Вченою радою.

5. Рішення Вченої ради Університету про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням. Засідання Вченої ради Університету вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її членів. Рішення Вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше ніж три четверті від кількості членів Вченої ради, присутніх на засіданні. Рішення Вченої ради дійсне протягом одного календарного року.

6. Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання затверджується атестаційною колегією МОН.

II. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань

1. Вчене звання професора присвоюється працівникам Університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти:

- 1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;
- 2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які пройшли навчання, стажування або працювали в закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

4) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри Університету;

5) які мають:

- стаж роботи не менш як 10 років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі Університету на посаді доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для наукових працівників, які займаються науково-педагогічною діяльністю, стаж роботи має становити не менше п'ятнадцяти років на посадах наукових підрозділів Університету (начальника наукового відділу (відділення, сектору, лабораторії), головного наукового співробітника, провідного наукового співробітника, старшого наукового співробітника або директора, заступника директора, ученого секретаря);

- навчально-методичні праці, які опубліковані після захисту докторської дисертації, з яких не менше трьох навчально-методичних праць або одного підручника чи навчального посібника;

- не менше 10 наукових праць, які опубліковані після захисту докторської дисертації, з яких не менше 5 наукових статей уміщено у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та не менше 2 статей, які опубліковані у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus чи Web of Science, і не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов.

Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання професора працівникам, які працюють у наукових підрозділах Університету (зі спеціальності) приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників Університету – фахівців, яким із відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора.

2. Вчене звання професора присвоюється працівникам Університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, яким не присуджено ступінь доктора наук, але:

1) які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук);
2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які провадять навчальну діяльність не менш як 15 навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі Університету на посаді доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

4) які мають:

- навчально-методичні праці, які опубліковані після захисту дисертації, у тому числі не менше трьох навчально-методичних праць або двох підручників чи навчальних посібників;

- не менше 15-ти наукових праць, із яких не менше 8 наукових статей, що опубліковані у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, та чотирьох публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов;

5) які пройшли навчання, стажування або працювали у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;

6) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри Університету;

7) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук).

3. Вчене звання доцента присвоюється працівникам Університету, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які пройшли навчання, стажування або працювали у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проєктів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової

конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної в країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС;

3) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри Університет;

4) які мають:

- стаж роботи не менше ніж п'ять навчальних років на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі Університету, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

- навчально-методичні праці, які опубліковані після захисту дисертації, у тому числі не менше двох навчально-методичних праць або одного підручника чи навчального посібника;

- не менше п'яти наукових праць, які опубліковані після захисту дисертації, з яких не менше трьох наукових статей у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, та не менше однієї публікації в періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов.

4. Вчене звання старшого дослідника присвоюється працівникам Університету, зарахованих на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) які мають:

- стаж наукової роботи не менш як п'ять років на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, заступника начальника та начальника науково-дослідного відділу (відділення, сектору, лабораторії), завідувача кафедри, призначені на посади ректора, проректора з наукової роботи, директора, заступника директора з наукової роботи, ученого секретаря, за умови успішної роботи на зазначених посадах не менше календарного року;

- не менше десяти наукових праць, більшість з яких одноособові, опублікованих після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням цих мов, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та не є перекладами з інших мов;

3) які пройшли навчання, стажування або працювали у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у зазначених країнах.

5. Вчене звання старшого дослідника може бути присвоєно за спеціальністю, яка належить до іншої галузі, ніж галузь, у якій здобувачеві присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за умови, що опубліковані наукові праці містять отримані здобувачем нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для відповідної галузі знань.

Рішення Вченої ради про присвоєння вченого звання старшого дослідника приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників Університету – фахівців, яким із відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника). Якщо в Університеті немає достатньої кількості висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то Вчена рада може розглядати питання щодо присвоєння вченого звання здобувачу з урахуванням відгуків фахівців інших закладів вищої освіти або наукових установ. Якщо в Університеті немає висококваліфікованих фахівців із відповідної спеціальності, то за клопотанням Вченої ради питання щодо присвоєння вченого звання старшого дослідника може розглядати вчена рада іншого закладу вищої освіти або наукової установи.

III. Розгляд атестаційних матеріалів

1. Атестація здобувачів вчених звань професора і доцента, які ведуть навчально-методичну роботу в Університеті, здійснюється на кафедрі, де вони працюють. При цьому профіль педагогічної роботи здобувача повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то в рішенні щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.

2. Атестація здобувачів вченого звання професора та старшого дослідника, які працюють у наукових підрозділах Університету, здійснюється зі спеціальності за профілем їхньої основної діяльності відповідно до галузей знань і спеціальностей з

урахуванням трансформації галузей науки та наукових спеціальностей відповідно до законодавства.

3. Розгляд атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань здійснюється Вченою радою, за висновком кафедри, відповідного наукового підрозділу Університету.

4. За наявності всіх підстав для отримання вченого звання професора, доцента, старшого дослідника для розгляду атестаційних матеріалів здобувача щодо присвоєння вченого звання завідувач кафедри (керівник підрозділу) звертається до голови (заступника голови) Вченої ради із заявою про можливість присвоєння вченого звання здобувачу. До заяви додається витяг із протоколу засідання кафедри (підрозділу) із зазначеного питання.

5. Після розгляду головою (заступником голови) Вченої ради клопотання матеріали здобувача вченого звання скеровуються до ученого секретаря секретаріату Вченої ради, який включає дане питання до порядку денного чергового засідання Вченої ради.

На засіданні Вченої ради при розгляді питання щодо можливості присвоєння вченого звання здобувачу створюється комісія з трьох науково-педагогічних працівників та фахівців університету (для здобувача вченого звання старшого дослідника створюється комісія у складі не менше шести працівників Університету – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника) для перевірки науково-методичного рівня викладання навчальних дисциплін (рівня науково-дослідної роботи), відповідності здобувача заявленому вченому званню, а також дотримання процедури розгляду питання кафедрою (науковим підрозділом). За результатами проведеної роботи комісія готує висновок про рівень педагогічної, навчально-методичної та наукової роботи (науково-дослідної роботи) та відповідність атестаційних матеріалів здобувача вимогам Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам.

6. Відкрита лекція (якщо з дисциплін кафедри не передбачено лекційних занять, здобувач проводить відкрите практичне заняття) проводиться відповідно до Положення про відкриті заняття в Університеті, схваленого Вченою радою (протокол № 1 від 30.09.2019). На відкриту лекцію (практичне заняття) запрошується комісія, визначена рішенням Вченої ради.

7. Результати проведеної відкритої лекції (практичного заняття) обговорюються на засіданні кафедри, на яке запрошується комісія (витяг із протоколу кафедри додається до атестаційних матеріалів здобувача).

8. Після проведення відкритої лекції (практичного заняття) на черговому засіданні кафедри у присутності не менше ніж двох третин членів кафедри заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача. Звіт про результати науково-дослідної роботи здобувача вченого звання старшого дослідника заслуховується на засіданні наукового підрозділу. На засідання кафедри (підрозділу) запрошуються члени комісії, визначеної рішенням Вченої ради.

9. За результатами розгляду атестаційних матеріалів здобувача кафедра готує висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає його разом з атестаційними матеріалами здобувача ученому секретарю Вченої ради не пізніше ніж за п'ять робочих днів до чергового засідання Вченої ради або рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали. За результатами розгляду атестаційних матеріалів здобувача вченого звання старшого дослідника науковий підрозділ готує висновок, яким підтверджуються високий рівень науково-дослідної діяльності та відповідність здобувача заявленому вченому званню, та передає його разом з атестаційними матеріалами ученому секретарю Вченої ради не пізніше ніж за п'ять робочих днів до чергового засідання Вченої ради або рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали. Рішення кафедри (наукового підрозділу) приймається більшістю голосів від складу кафедри (наукового підрозділу) відкритим або таємним голосуванням (за вибором членів кафедри або наукового підрозділу). Повторно атестаційні матеріали розглядаються кафедрою (науковим підрозділом) після доопрацювання.

10. Комісія, визначена Вченою радою, за результатами розгляду атестаційних матеріалів здобувача вченого звання готує висновок про рекомендацію присвоїти здобувачу вчене звання та передає його ученому секретарю секретаріату Вченої ради не пізніше ніж за п'ять робочих днів до чергового засідання Вченої ради. Голова комісії оголошує висновок на засіданні Вченої ради.

11. До атестаційних матеріалів здобувача вченого звання належать:

- 1) копія першої сторінки паспорта здобувача;
- 2) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);
- 3) витяг із протоколу засідання кафедри про результати проведення відкритої лекції;
- 4) висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню (оформлений як витяг із протоколу засідання кафедри);
- 5) звіт комісії, визначеної Вченою радою, про рівень педагогічної, навчально-методичної та наукової роботи та відповідність атестаційних матеріалів здобувача вимогам Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам;
- 6) копії дипломів доктора наук, доктора філософії (кандидата наук), атестатів доцента, старшого дослідника (старшого наукового співробітника) (для здобувачів вченого звання професора);
- 7) список навчально-методичних праць та/або наукових праць;
- 8) копія сертифіката, який підтверджує достатньо високий рівень володіння іноземною мовою;
- 9) довідка з основного місця роботи та витяги з наказів про зарахування на посаду та звільнення з посади додатково для осіб, які працюють за сумісництвом;

10) довідка про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у закладах вищої освіти, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах;

11) копії сертифікатів, свідоцтв, дипломів чи інших документів, які підтверджують проходження навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі – ЄС), або підтверджують те, що здобувач є (чи був) керівником/виконавцем проектів, які фінансуються зазначеними країнами;

12) копії авторефератів і дипломів підготовлених здобувачем докторів філософії / кандидатів наук (для здобувача вченого звання професора, якому не присуджено ступінь доктора наук);

13) довідка про педагогічне навантаження за поточний навчальний рік.

12. Зразки документів атестаційної справи здобувача передбачені Порядком присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженим наказом МОН України від 14.01.2016 № 13.

13. Учений секретар після прийняття Вченою радою рішення про присвоєння здобувачу вченого звання протягом 15 робочих днів оформляє атестаційну справу здобувача вченого звання відповідно до вимог розділу IV «Оформлення атестаційної справи» Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам та надсилає її до МОН України.

14. Вчена рада Університет на запити МОН України надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

15. На рішення про присвоєння/відмову у присвоєнні вченого звання здобувач вченого звання протягом двох місяців із дня прийняття рішення Вченою радою може подати апеляцію до Вченої ради або до МОН України. У разі надходження апеляції до Вченої ради формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови та членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає Вчена рада. Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

16. На підставі висновку апеляційної комісії Вчена рада приймає рішення про задоволення або про відмову у задоволенні апеляції. Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то Вчена рада може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОН України атестаційну справу здобувача вченого звання.

IV. Позбавлення вчених звань

1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 14.01.2016 № 13.

Секретаріат Вченої ради